

Úvahy o vode.

Voda, oheň, zem, vzduch - štyri základné živly, ktoré boli známe a uctievané všetkými ľuďmi. Život sa vždy sústreďoval pri vode. Prvé veľké civilizácie vznikli buď pri riekach alebo pri mori. Voda figuruje ako nevyhnutný prostriedok pre život. Všetko sa dialo okolo vody a všetko bolo podmienené vodou – obchod, doprava, živobytie, ..., jednoducho celý život bol vo veľmi úzkom spojení s vodou.

A ako je to s vodou na svete dnes ? V niektorých častiach sveta je nedostatok vody a je pravdepodobné, že to bude ešte horšie. Je to spôsobené jednak prírodnými podmienkami, ale podľa môjho názoru aj historickými udalosťami, ktoré ovplyvňovali vývoj týchto krajín. Napríklad Afrika a Ázia sú veľmi ovplyvnené predošlou kolonizáciou. Koloniálne mocnosti vydrancovali prírodné zdroje týchto krajín, nabúrali pôvodný sociálny a ekonomický systém, ktorý tam fungoval, segregovali domorodcov, atď. Dnes môžeme v bývalých kolóniách pozorovať ekonomický kolonializmus. Dôsledkom sú preľudnenie, kľčovanie lesov, nestabilita vlád, znečisťovanie vodných zdrojov priemyselnou výrobou a mnohé ďalšie negatíva, ktoré vedú k tomu, že v týchto krajinách veľa ľudí trpí nedostatkom pitnej a úžitkovej vody. Ale vráťme sa naspäť do Európy, kde sa takéto problémy vyskytnú len veľmi zriedkavo. Ale to neznamená, že to bezproblémové bude aj o 50, 70 alebo 100 rokov. Vodu sme potrebovali v minulosti, potrebujeme ju teraz a budeme ju potrebovať aj v budúcnosti. To podľa mňa znamená, že by sme sa mali zamyslieť nad tým, či vodu využívame múdro a hospodárne. Faktom však je, že západná civilizácia, ktorej súčasťou sme aj my, vodou značne plytvá. Súvisí to jednak s konzumným štýlom života našej spoločnosti, ale aj s egoistickým prístupom jednotlivcov.

Z pohľadu toho, koľko má ktorá krajina zdrojov pitnej vody môžeme byť veľmi vďačný za to že žijeme na Slovensku. S nadhľadom sa dá povedať že „sedíme na vode“, pretože máme najväčšie zásoby pitnej vody v strednej Európe. A to je na taký malý štát ako sme my čo povedať. Je možné, že v budúcnosti zasiahne vodná kríza aj tú časť sveta v ktorej žijeme my. Myslím si, že v našej krajine sa tomuto môžeme vyhnúť alebo aspoň to značne oddialiť. To je však podmienené tým, že musíme s vodou hospodáriť zodpovedne. Pre ilustráciu uvediem zopár príkladov z oblastí, v ktorých by sme sa mohli vo využívaní vody zlepšiť. Jedným s veľmi nevhodných prístupov je podľa mňa to, že väčšina ľudí splachuje pitnou vodou. Z celkovej spotreby vody v domácnosti tvorí veľké percento práve voda, ktorá

sa používa na splachovanie. Myslím si, že splachovanie toaliet je ukážkový príklad toho, ako by sme mohli využiť vodu zo studní alebo dažďovú vodu. S dnešnými modernými systémami by to ani nemuselo byť až tak náročné a nákladné. Len by to chcelo ochotu jednotlivcov urobiť niečo viac, niečo čo poslúži všetkým. Na začiatku by si realizácia takýchto projektov vyžadovala veľa času, snahy a peňazí, no postupom času by sa to mohlo stať štandardom pri výstavbe nových obytných zariadení. Zavádzanie takýchto opatrení by malo dvojitý efekt. Jednak by sme šetrili pitnú vodu a nemrhali by sme vodou ktorú máme takpovediac zadarmo. Ďalšou vodou, ktorú využívame veľmi málo a pritom jej potenciál je veľmi veľký je dažďová voda. Mohli by sme vytvoriť systém nádrží a cisterien, ktoré by zachytávali túto vodu. Následne by sa dala využiť na zavlažovanie polí, parkov, v mestách by sme mohli vybudovať nové zelené plochy a na strechách budov vysadiť zelené záhrady. Plusom tejto vody je, že je veľmi mäkká, takže sa výborne hodí na pranie a umývanie riadu, keďže nevytvára v spotrebičoch takmer žiadny vodný kameň. Podľa mňa by stálo za to prehodnotiť fakt, že drvivú väčšinu tejto vody, ktorá naprší v mestách alebo dedinách odvádzame do kanalizácie a stáva sa z nej odpadová voda. Príkladom plytvania vodou a navyše aj tvorby obrovského množstva odpadu je podľa mňa aj voda balená v plastových fľašiach, ktorej konzumácia je v dnešnej dobe veľmi rozšírená. Týmto prístupom si vytvárame ďalšie problémy, keďže vyčerpávame zdroje pitnej vody a produkuje veľké množstvo odpadu vo forme plastových fliaš. Negatívom je aj to, že takto balená voda nie je celkom zdravá a spolu s vodou sa nám do tela dostáva aj veľké množstvo škodlivín obsiahnutých v plaste. Nehovoriac o tom, že cena týchto produktov je astronomicky vyššia oproti cene vody, ktorá nám tečie z našich kohútikov. Keď si ľudia takúto vodu nebudú kupovať nebudú ju ani veľké spoločnosti čerpať a predávať. To je len zopár príkladov, námetov, odporúčaní, ako by sme podľa môjho názoru mohli ušetriť zásoby pitnej vody a zároveň využiť aj dažďovú a studničnú vodu. Riešenia tu sú, len potrebujeme zmeniť systém a zároveň aj svoj pohľad na využívanie vody. Nehovorím, že ja vlastným patent ako vyriešiť tento problém alebo, že plním dokonalo všetko čo som tu napísal, nie to vôbec nie ale snažím sa zodpovedne využívať vodu v rámci prostredia, v ktorom žijem. A to by mal podľa mňa robiť každý z nás. Nikomu by to nemalo byť ľahostajné. Určite to potrvá dlho, ale ak začneme teraz, naša krajina sa môže stať príkladom aj pre ďalšie a v budúcnosti (možno nie až tak vzdialenej) nebude musieť čeliť problému s názvom „nedostatok vody“. Skončil by som jedným klišé, ktoré sa podľa mňa celkom hodí „naše deti a ich deti sa nám zato raz poďakujú“.

Daniel Kvetoslav Jursa, III. B